

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skrivarens förskola

2016/2017

Antagen
Mariestad
2016-10-28

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
1.1. Syfte.....	3
1.2. Ansvar.....	3
2. Enhetens mål	4
3. Främjande och förebyggande arbete.....	5
3.1 Främjande	5
3.2 Förebyggande	6
4. Förankring av planen	6
4.1 Barns/elevs delaktighet.....	6
4.2 Vårdnadshavares delaktighet.....	6
4.3 Personalens delaktighet	6
5.1 Utvärdering av föregående läsårs plan.....	7
5.2 Kartläggning av föregående läsårs plan.	7
5.3 Analys av föregående läsårs plan	7
6. Åtgärder i akuta situationer.....	8
7. Referenser	10
8. Bilagor	11
8.1 Bilaga 1 – Definitioner	11
8.2 Bilaga 2 – Lagstiftning och styrdokument.....	12
8.3 Bilaga 3 – Anmälningsskyldighet.....	14
8.4 Bilaga 4 – Checklista arbetsgång.....	14

1. Inledning

Som stöd för arbetet med likabehandling och mot diskriminering och kränkningar, ska varje förskola/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med den är det systematiska kvalitetsarbetet inom området. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas mål för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn och elever medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Planen ska vara känd hos alla i verksamheten och hos barns och elevers vårdnadshavare.

1.1. Syfte

Skrivarens plan för att främja trivsel och goda relationer grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling (2006:1083). Enligt dessa lagar ska skolan arbeta för barns/elevs lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevs rättigheter oavsett:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

1.2. Ansvar

Förskolechefens ansvar är att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden bland barn och anställda. Förskolans pedagoger arbetar med framtagandet av planen

tillsammans med förskolechef utifrån utvärdering, kartläggning och analys av föregående läsårs plan.

2. Enhetens mål

Delmål:

- Skapa möjligheter till mindre grupper i samband med måltider för att skapa en lugn och trygg matsituation i vår nya matsal, och på så sätt undvika konflikter som kan leda till diskriminering och kränkning.

Bakgrund: Barnen har vid matsituationer tilltalat varandra med ”Du får inte sitta bredvid mig” och det har uppstått konflikter i kön till buffébordet. I analysen av föregående års arbete ses små grupper som en framgång, d.v.s. att dela barnen i mindre grupper och ge möjligheter till samtal och samspel mellan barnen utan risk för konflikt.

Utvärderingsmetod:

- Intervjuer med en grupp barn. Observationer av barnen.

Handlingsplan:

<i>Vad:</i>	<i>När:</i>	<i>Hur:</i>	<i>Ansvarig:</i>
Vi möblerar matsalen på ett sätt som skapar lugn.	Augusti	Anden har ett buffébord i varje rum. Ällingen har karotter på bordet. Anden och Ällingen delar upp sig i olika rum. Pedagogerna delar upp sig så att vi sitter en vid varje bord.	Alla pedagoger.
Vi ändrar mattiderna vid lunch.	Augusti	Anden äter tidigare	Alla pedagoger.
Skapa rutiner innan och efter maten.	Augusti-September	Diskutera pedagoger emellan. Diskutera med barnen.	Alla pedagoger.

Delmål:

Skapa könsneutrala miljöer som lockar till utforskande för alla barn.

Utvärderingsmetod:

Barnobservationer.

Reflektion i pedagoggruppen.

Handlingsplan:

<i>Vad:</i>	<i>När:</i>	<i>Hur:</i>	<i>Ansvarig:</i>
Erbjuda olika slags miljöer	Under läsåret 16/17	Ta fram olika slags ofärdigt material som grund och tillföra något material som är färdigt.	Alla pedagoger
Förhållningssättet till barn, pedagoger, och vårdnadshavare.	Under läsåret 16/17	Tilltala alla på ett lika sätt för att inte göra skillnad på kön eller ålder.	Alla pedagoger
Söka inspiration kring miljöer	Under läsåret 16/17	Göra studiebesök på andra förskolor och samla idéer och tankar till könsneutralt material.	Alla pedagoger/förskolechef

3. Främjande och förebyggande arbete

3.1 Främjande

- Skapa samsyn i pedagoggruppen genom reflektioner kring val av material och uppbyggnad av miljöer.
- Reflektioner i pedagoggruppen över vårt förhållningssätt och arbetssätt till barnen.
- Barnen är delaktiga i utformningen av miljöerna.

- Flickor och pojkar får lika stort inflytande över, och utrymme i förskolan.

3.2 Förebyggande

- Gruppen delas i mindre grupper för att få en lugnare miljö på förskolan. Detta för att barnen lättare kan skapa relationer till varandra och för att utveckla leken.
- Pedagogerna är mer närvarande och delaktiga i barnens lek och kan därmed stötta och utmana barnen i leken och kommunikationen.
- Pedagogerna är lyhörda.

4. Förankring av planen

4.1 Barns/elevs delaktighet

I samtal med barnen kring värdegrundsfrågor; hur man är en god kamrat eller hur det kan kännas att inte få vara med i leken - ska arbetet kring, och planen mot diskriminering och kränkande behandling lyftas. Genom att ta varje tillfälle i akt när en situation/konflikt uppstår kan barnen få en förståelse ex. för hur man är en god kamrat eller att deras egen känsla av hur de blivit bemötta/behandlade är viktig för oss vuxna, att vuxna lyssnar och tror på dem.

4.2 Vårdnadshavares delaktighet

Pedagogerna ska delge vårdnadshavare planen genom utskick via mail, anslag i förskolans entréer, inskolnings- och utvecklingssamtal och ge dem möjlighet att påverka innehållet i planen.

4.3 Personalens delaktighet

Pedagoggruppen har tagit fram målen gemensamt och gjort planen. Kost- och lokalvårdspersonal delges planen och har möjlighet att påverka.

5. Utvärdering, kartläggning och analys

5.1 Utvärdering av föregående läsårs plan

Matsituationen har blivit bättre på Anden. Vi har strävat efter att dela dem i så små grupper som möjligt. De äldsta äter i ett eget rum, vilket har fungerat väldigt bra. De yngstas matsituation fungerar inte så bra ännu. Det är fortfarande mycket spring bl.a. toalettbesök och att de har svårt att sitta kvar när de ätit färdigt. Barnen får ingen matro. Oron smittar.

Detta är ett delmål i Plan för diskriminering och kränkande behandling:

Skapa rutiner i matsituationen på Anden för att undvika konflikter och kränkningar.

Skapa en lugn och trevlig miljö när vi äter.

Hyllan vid sandlådan har kommit upp i maj så vi har inte hunnit strukturera upp vid sandlådan ännu. Detta ska vi arbeta mer med.

Miljöerna på Ällingen har blivit tydliga. Skärmar och fler låga hyllor på avdelningarna har hjälpt att skapa tydlighet och för att förhindra diskriminering och kränkande behandling.

5.2 Kartläggning av föregående läsårs plan

Vi har observerat barngruppen och sett framgångar i vårt arbetssätt och förhållningssätt. Vi har i pedagoggruppen diskuterat och reflekterat över situationer och kommit fram till olika lösningar.

5.3 Analys av föregående läsårs plan

Vi tycker att det är viktigt att de äldsta barnen får behålla buffén inför hösten. Vi ser tydligt att små grupper vid maten minskar konflikter och skapar en lugn atmosfär. Vi pratar om att 3-4 åringar kan få sin mat uppdukad på bordet för att undvika springet och få en mer lugn matsituation. Vårt förhållningssätt är viktigt.

Vid iordningställandet av t ex sandlådan ska barnen vara delaktiga så att de blir mer aktsamma om materialet. T.ex. vara med att göra egna skyltar, städdag, känna ansvar över materialet.

Miljöerna på Ällingen känns meningsfulla och vi märker på barnen att det är tydliga miljöer. Barnen vet materialets platser. Vi har fokuserat på de rum som barnen väljer att vara i. Vi har introducerat miljöerna och är närvarande pedagoger. Barngruppen var mindre under hösten vilket gjorde att man hade

mer tid att vara med i miljöerna. Vi har observerat barnen för att se vad som intresserade dem och på så sätt kan vi få barnen inkluderade i miljöerna.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet:

I förskolan läggs grunden till att barnen ska förstå vad demokrati är. Om det ska kunna bli möjligt behöver barn få möta demokratin i den vardagliga verksamheten. Det betyder att de ska kunna få göra sina röster hörda och bli respekterade för sina tankar och uppfattningar, samtidigt som de lär sig lyssna på och respektera andra. (Elisabeth Arnér 2014).sid 92

Plan mot diskriminering och kränkande behandling:

Vi har inte haft några tillbudsrapporter eller anmälningar detta år. Vi ser att det ”händer” men tar tag i det direkt. Svårt att dra gränsen när något ska rapporteras och inte. Kan vara mycket konflikter men inget som upprepas mot en och samma person. Det handlar om att lära barnen att samspela och lära dem lösa konflikter. Viktigt att vi är uppmärksamma på de ”dolda” ställena på förskolan där kränkningar kan ske.

6. Åtgärder i akuta situationer

Rutiner för all personal i förskolan

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All person i förskolan har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Ingen ska kunna säga att ansvaret är någon annans.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks eller diskrimineras av annat barn

- Den som upptäcker eller får information om misstänkt kränkning och/eller diskriminering ansvarar för att åtgärder vidtas.
- Förskolechef informeras om det inträffade.
- Fyller i ”Anmälan till rektor/förskolechef vid diskriminering och kränkande behandling”, Denna blankett hittas på medarbetarportalen Navet; Stöd och

service i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Barn och utbildning/Diskriminering och kränkande behandling.

- Vårdnadshavare informeras, detta gäller både den som har kränkt och den som kränkts.
- Anmälaren ansvarar för dokumentation, (vidtagna åtgärder och datum för uppföljning)
- Förskolechef gör en utredning och skickar blanketten (Anmälan till nämnd) till nämnd och chef för förskola och pedagogisk omsorg. Blanketten finns på navet.
- När utredningen har avslutats ska förskolechef göra regelbundna återkopplingar, utvärderingar och uppföljningar av händelsen med berörda barn samt vårdnadshavare.

Rutiner för när personal kränker eller trakasserar barn

- All personal har anmälningsskyldighet till förskolechef, vilket ska ske skyndsamt.
- Fyller i ”Anmälan till rektor/förskolechef vid diskriminering och kränkande behandling”. Denna blankett hittas på medarbetarportalen Navet; Stöd och service i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Barn och utbildning/Diskriminering och kränkande behandling.
- Förskolechef agerar samtalsledare under utredningssamtalet.
- Förskolechef kontaktar berört barns vårdnadshavare.
- Tidsbestämd uppföljning(förskolechef)
- Ev. polisanmälan av förskolechef.
- Alla insatser ska dokumenteras av förskolechef.
- Förskolechef skickar ”Anmälan till nämnd”

Rutiner för hur barn och deras vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Har barnet blivit kränkt av ett annat barn?
Meddela förskolan.
- Har barnet blivit kränkt av personal?
Meddela förskolechef.
- Har barnet blivit kränkt av förskolechef?
Meddela chef för förskola och pedagogisk omsorg, Anna-Karin Yséus, 0501-75 52 11.

Avgränsningar

Om barn/elev/studerande kränker vuxen (ej elev/studerande/personal) omfattas den kränkningen inte av rutin vid diskriminering och/eller kränkande behandling. Blanketten ”Anmälan till förskolechef/rektor vid diskriminering och kränkande behandling” används dock även i detta fall.

Gäller kränkningen personal omfattas ärendet av arbetsmiljölagen.

Utredning/rapportering

Förskolechef/rektor startar utredning och vidtar åtgärder. Förskolechef/rektor är enligt delegation (C25) från utbildningsnämnden skyldig att skyndsamt utreda anmälan samt återrapportera det till avdelningschef och nämnd med hjälp av framtagna blanketter för anmälan, utredning och åtgärder av diskriminering och kränkande behandling. Ärenden som är anmälda till Skolinspektionen eller Barn- och elevombudsmannen (BEO) rapporteras till nämnd av förskolechef/rektor. Ärenden som inte är anmälda till Skolinspektionen eller BEO rapporteras till nämnd av avdelningschef. När samtliga ovanstående steg i ett ärende har utförts och förskolechef/rektor anser att insatta åtgärder fungerar och diskrimineringen/kränkningen upphört avslutas ärendet

Uppföljning

När utredning har avslutats ska förskolechef/rektor göra regelbundna uppföljningar med berörda barn/elever samt vårdnadshavare. Uppföljningen ska dokumenteras på blankett ”Åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling” samt diarieföras. Sektor utbildning sammanställer inkomna anmälningar av diskriminering och kränkande behandling. En analys görs för att bland annat se om ärendena är behandlade, se vilka typer av anmälningar som har kommit in, vilka barn/elever/enheter som är berörda, frekvenser/antal m.m. Sammanställning redovisas till nämnd vid två tillfällen per år

Diarietföring

Diarietför anmälan före inlämnande till nämnd. Ange diarienummer på underlaget. Använd samma diarienummer om det gäller kränkning mot samma barn/elev, detta för att se om något barn/elev blir utsatt för upprepade kränkningar (skickas till administratör för förskola).

7. Referenser

- Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – allmänna råd (Skolverket)
- Lika rättigheter i förskolan – handledning (Diskrimineringsombudsmannen)

- Lika rättigheter i skolan – handledning (Diskrimineringsombudsmannen)
- Skollagen (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Socialtjänstlagen
- FN:s barnkonvention

8. Bilagor

8.1 Bilaga 1 – Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridandet identitet/uttryck eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola/skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, kan det indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan

verksamhetsutövaren och den enskilde
- andra omständigheter av betydelse

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasseri. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

8.2 Bilaga 2 – Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Värdegrunden

Uttrycker det etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

Förbud mot kränkande behandling

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Diskrimineringslagen (2008:567)

Diskrimineringsombudsmannen ska utöva tillsyn över att lagen följs. Lagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara. Förskolechef/ rektor ska handlägga ärendet enligt riktlinjer mot hot om våld.

Arbetsmiljölagen (AML)

AML, gäller även för barn/elever. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt AML ansvarar förskolechef/ rektor för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

8.3 Bilaga 3 – Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

Till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.

Du hittar anmälningsblanketten till socialtjänsten på kommunens medarbetarportal Navet under Service och i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Sektor utbildning/Elevhälsa skola.

8.4 Bilaga 4 – Checklista arbetsgång

1. Börja med punkt 5, ”Utvärdering, kartläggning och analys”
 - Viktigt att de olika verksamhetsdelarna syns i utvärdering, kartläggning, analys, till exempel skola och fritidshem
2. Fortsätt med punkt 2 ”Enhetens mål”
 - Utifrån utvärdering, kartläggning och analys sätt målen upp.

- Målen ska uppfylla SMART-kriterierna
 - S=Specifikt
 - M=Mätbart
 - A=Accepterat
 - R=Realistiskt
 - T=Tidsatt
 - Glöm inte att ha med minst ett mål från diskrimineringsgrunden
 - Viktigt att de olika verksamhetsdelarna syns, till exempel skola och fritidshem
 - Hur målen ska nås ska beskrivas och detta kan ske på olika sätt. Till exempel kan man flytta över målen till kvalitetsverktyget, man kan även beskriva direkt under varje mål hur man ska jobba vidare med målet (handlingsplanen bör innehålla: Vad? Hur? Vem? När?)
3. Beskriv enhetens främjande och förebyggande (punkt 3) arbete för att nå enhetens mål
 - Tänk på att vara så konkret som möjligt
 - Skriv gärna i punktform
 4. Beskriv hur olika intressenter har gjorts delaktiga i framtagandet av den nya planen. Viktigt är att alla yrkeskategorier är delaktiga.